

***KVALITETSREDOVISNING
FÖR
JÄRNA FRISKOLA***

LÄSÅRET 2016-2017

2017-06- 21

Inledning

Kvalitetsredovisningen som här följer är en sammanställning av det utvecklings- och kvalitetsarbete som har genomförts under läsåret 2016-2017 på Järna friskola. Olika utvärderingar som grundar sig på "Verksamhetsplan för läsåret 2016-2017" redovisas, tillsammans med underlag från andra utvärderingar och pågående verksamhet som pågått under läsåret. Utifrån dessa lämnas förslag på fortsatt utveckling av verksamheten på Järna Friskola. Kvalitetsredovisningen kommer att ligga till grund för kommande läsårs verksamhetsplan.

Läsårsfakta

Järna Friskola är en montessoriiinspirerad friskola som startade 1999. Huvudman för skolan är Järna friskola AB, och ägare är 4 pedagoger som också arbetar på skolan. Skolan är enparallellig och tar emot elever från förskoleklass och grundskolans årskurs 1 till årskurs 9. På skolan bedrivs skolbarnsomsorg där en stor del av eleverna från förskoleklass till årskurs 3 är inskrivna. När eleverna börjar årskurs 4 har de möjlighet att få omsorg på fritidsklubben, som drivs i Södertälje kommuns regi. 1 juni 2017 fanns 258 elever inskrivna fördelade på 26 elever i förskoleklass, 130 elever i årskurs 1-5 och 102 elever i årskurs 6-9. I skolbarnsomsorgen var vid samma tidpunkt 89 elever inskrivna. 257 av eleverna är skrivna i Södertälje kommun och en elev är från en närliggande kommun.

Järna friskola är en väl fungerande skola där majoriteten av personalen är behörig för den tjänst de innehar. Personalen visar stort engagemang och intresse för sitt arbete. Skolan har fyra arbetslag: F-2, 3-6, 7-9 och skolmåltid. Dessutom finns ett elevhälsoteam, EHT.

1 juni 2017 fanns totalt 34 personer anställda på skolan, samtliga i aktiv tjänst. Av personalen arbetade 15 personer 100 %, 11 personer arbetar mellan 99 och 75 %, 6 personer mellan 74 och 50 % samt 2 personer under 50 % Detta motsvarar 28,64 årsarbetare vilket är en ökning motsvarande 0,64 årsarbetare sedan föregående läsår. Ökningen berodde på förändringar i procentsatserna för personal som arbetade deltid, men också på att timplanen i matematik utökades och ökade behov av stöd i elevgruppen.

Av personalen är 19,5 årsarbetare lärare, varav 1,25 årsarbetare är specialpedagog/speciallärare och 2 årsarbetare förskollärare, övriga är grundskolelärare. Detta är 1,7 årsarbetare högre än föregående läsår, av de orsaker som anges i föregående avsnitt. Lärartätheten är 1 lärare/förskollärare på 13,2 elever, vilket är en jämfört med föregående läsår. I genomsnitt arbetar 2 lärare/förskollärare per lektionstimme, vilket är något mindre än föregående läsår pga utökad timplan.

Inom skolbarnsomsorgen, och som resurs i form av elevassistenter, arbetar 6 personer, motsvarande 4,85 årsarbetare. Denna personal i arbetar dels som resurspersoner under skoldagen, dels som fritidspedagoger i skolbarnsomsorgen. Under den mest barnintensiva tiden i skolbarnsomsorgen arbetar i genomsnitt 4,5

pedagoger, motsvarande 1 personal per 20 barn om alla är på plats. Dessutom har förskollärarna tid i skolbarnsomsorgen.

Av skolans totalt 23 lärare/förskollärare (inkl. föräldralediga) har 16 lärarlegitimation, 2 lärare har adekvat lärarutbildning, varav en har ansökt om legitimation, 2 lärare går kompletterande lärarutbildning och 3 lärare har adekvat ämnesutbildning. På skolan finns legitimerade lärare i alla ämnen och årskurser utom vissa SO-ämnen årskurs 8-9, Tk årskurs 8-9, Sl årskurs 1-9, HKK årskurs 1-9, Sp och Fr årskurs 6-9.

Skolan leds av rektor som arbetar 100 %. Rektor har lärarlegitimation och rektorsutbildning. Viss administration handhas av skolans ägare, övrigt sköts av rektor. En personal har haft hand om personalfrånvaro och bibliotek på deltid. Ekonomin sköts av ett externt företag. På skolan finns en ledningsgrupp, som träffas varje vecka. Ledningsgruppen består av rektor och de 4 arbetslagsledarna.

På skolan finns ett elevhälsoteam bestående av specialpedagog med lärarlegitimation, 100 %, kurator 30 % och skolsköterska 35 % samt rektor 100 %. Skolläkare kommer till skolan 2 dagar per termin. Studie- och yrkesvägledare kommer till skolan och vägleder elever i årskurs 8 och 9 inför kommande gymnasieval. Skolan har tillgång till Södertälje kommuns resurscentrum, med tillhörande specialpedagoger, skolpsykolog mm.

Skolan har under året haft tre förstelärare, varav en tillsattes inför läsåret och därmed ökades antalet med en. Dessa har tillsammans med rektor och en representant för huvudmannen utgjort skolans pedagogiska utvecklingsgrupp.

Skolan har eget tillagningskök med två heltidsanställda kockar och ett ekonomibiträde som arbetar deltid. Varje dag tillagas ca 270 lunchportioner. Eleverna har under läsåret haft möjlighet att köpa frukost till självkostnadspris, samt frukt och smörgås under förmiddagsrasten. Vårt mål är att servera god och näringsriktig mat. En del av de livsmedel som serveras är ekologiskt framställda.

Skolan köper in tjänster externt i form av skolsköterska motsvarande 0,35 årsarbetare, lärare i hem- och konsumentkunskap motsvarande 0,2 årsarbetare, lärare i trä- och metallslöjd motsvarande 0,2 årsarbetare samt studie- och yrkesvägledare och skolläkare efter behov. Skolans elever har haft undervisning i dans tillsammans med danspedagog från kulturskolan. Vi har även köpt in timmar med dramapedagog. Lokalvården sköts av ett externt företag.

Elevernas vårdnadshavare har stor betydelse för skolan. De är goda samarbetspartners omkring sina barn och vi känner ett stort stöd. Många vårdnadshavare gör under läsåret skolbesök i klasserna. Varje år genomförs två arbetsdagar och ett Öppet Hus dit elevernas familjer bjuds in.

Skolans lokaler är belägna centralt i Järna tätort i nära anslutning till idrottsplats, ishall och skogsområden. Allmänna kommunikationer, som buss och pendeltåg finns i skolans närhet.

Skolan är byggd i två etapper av en lokal entreprenör, som också är skolans hyresvärd. På skolan finns lokaler anpassade till alla teoretiska ämnen för alla

åldersgrupper. Skolan har även specifikt anpassade lokaler för musik, bild och textilslöjd samt en välutrustad laborationssal för naturorienterande ämnen. Idrott och hälsa bedrivs till största delen utomhus med tillgång till omklädningsrum med dusch. Som komplement till utomhusidrotten har skolan hyrt tid i idrottshall på en annan skola under vinterhalvåret. Lektioner i trä- och metallslöjd för år 5-9 samt hem och konsumentkunskap för år 8-9 är förlagda till hyrda lokaler i andra skolor i kommunen.

Uppföljning och utvärdering av kvalitetsarbetet

Kontinuerlig uppföljning sker genom samtal och reflektion i arbetslag och andra personalkonstellationer. Uppföljningar och utvärderingar genomförs kontinuerligt med eleverna, både muntligt och skriftligt. Eleverna i årskurs 1-6 använder loggböcker där de utvärderar sitt skolarbete och de sociala relationerna med sina kamrater. Detta kompletteras med mentorsamtal. Eleverna i årskurs 7-9 har mentorssamtal kontinuerligt för utvärdering och planering av skolarbetet och den sociala situationen.

Utvecklingssamtal genomförs en gång/termin. Vid behov genomförs flera samtal med elever och vårdnadshavare.

Kommunikationsverktyget Schoolsoft ger en mycket god möjlighet till en kontinuerlig kommunikation mellan hem och skola.

Personalen genomför utvärdering av kvalitetsarbetet och prioriterade mål kontinuerligt under pågående läsår och i slutet av vårterminen. På arbetsplatsträffar, arbetslagsmöten och ämnesträffar ges möjlighet till reflektion och utvärdering av arbetet på skolan. Ledningsgruppen, Pedagogiska utvecklingsgruppen och Trygghetsgruppen följer upp kvalitetsarbetet och planerar för fortsatt skolutveckling. I mitten av vårterminen görs en första utvärdering av verksamhetens mål som presenteras för huvudmannen på mars månads styrelsemöte. Alla arbetslag har genomfört en utvärdering av verksamheten i slutet av vårterminen. Dessutom har lärarpersonalen besvarat en enkät gällande vissa av målen i verksamhetsplanen. Genom närvaro i skolans dagliga arbete, lektionsbesök, formella och informella samtal och möten, utvärderar rektor tillsammans med personalen det pedagogiska arbetet utifrån verksamhetsplanens mål.

Elever och vårdnadshavare utvärderar genom att besvara en enkät. Enkäten genomförs via Schoolsoft av elever och vårdnadshavare i årskurs 2, 5 och 8.

Likabehandlingsplanen skrivs för kalenderår och utvärderas i slutet av höstterminen.

Sedan tre år tillbaka deltar Järna friskola i Kupol, en forskningsstudie som bedrivs av Karolinska institutet. Resultat från denna finns med som en del i kvalitetsredovisningen.

Det är rektors uppdrag att utifrån det samlade utvärderingsmaterialet sammanställa en kvalitetsrapport och en verksamhetsplan för kommande läsår.

Genomförda satsningar

Utvecklingsarbete

Enligt ”Verksamhetsplan för Järna friskola 2016-2017” har skolans utvecklingsområden varit:

- Vidareutveckla och synliggöra den montessoripedagogiska grundidén.
- Arbetat vidare med att synliggöra lärandet och bedömning för lärande.
- Vidareutveckla skolbiblioteket.
- Vidareutveckla samarbetet mellan arbetslagen, främst gällande pedagogiska frågor och informationsutbyte gällande elevärenden.
- Arbeta vidare med tidigare anpassningar och åtgärder, samt uppföljning och utvärdering av dessa.
- Utveckla elevernas inflytande över sina studier.
- Få en väl fungerande IKT-verksamhet, både gällande utbildning av personal och tillgängliga, fungerande verktyg som tas om hand på lämpligt sätt.
- Tydligare information och ökat samarbetet med elevernas vårdnadshavare.
- Öka andelen lärare med lärarlegitimation.
- Tydligare dokumentera och utveckla fritidshemmets verksamhet.

Genomförd kompetensutveckling och andra gemensamma utvecklingsinsatser

- En lärare har under höstterminen deltagit i kompletterande högskolestudier för att ut sin lärarlegitimation.
- En lärare har deltagit i VAL, vidareutbildning av lärare.
- En lärare har läst på lärarprogrammet parallellt med sin ordinarie anställning.
- Rektor och representant för huvudmannen har deltagit i Skolinspektionens dag.
- Fritidshemmets personal har, tillsammans med rektor, deltagit i en konferensdag om fritidshemmets läroplan.
- Inför skolstarten deltog all personal i läsårets ”Kick-Off” där delar av tiden ägnades åt att diskutera montessoripedagogik, likabehandlingsarbete och bedömning för lärande.
- All pedagogisk personal har deltagit i kompetensutveckling under ledning av skolans pedagogiska utvecklingsgrupp. Vi har arbetat med att synliggöra lärandet och bedömning för lärande. Kollegiala lektionsbesök har genomförts. Ämneträffarna har arbetat med att synliggöra progressionen i lärandet från förskoleklass till år 9.
- All personal har tagit del av två interna föreläsningar på temat NPF, ”Elever med neuropsykiatriska funktionshinder”.
- 4 pedagoger har deltagit i externa endagsutbildningar om NPF.
- Två pedagoger har deltagit i externa utbildningsdagar i NTA, ”Naturvetenskap och teknik för alla”.
- En pedagog har deltagit i en tvådagars musiklärarkonferens.
- Tre pedagoger har deltagit i en matematikkonferens under en halvdag.
- En pedagog har deltagit i en endagskonferens för tekniklärare.

- Kurator, har tillsammans med en pedagog, deltagit i en halvdagsutbildning på temat "Machokulturer".
- En handledningsomgång med delar av personalen, under ledning av personal från Resurscentrum, har genomförts.

Resultat från genomförda utvärderingar

Utvärderingar med personal

All personal har genomfört en utvärdering arbetslagsvis i slutet av läsåret. Lärarpersonalen har fyllt i en anonym enkät digitalt. Under läsåret har delar av verksamhetsplanen utvärderats i arbetslagen och resultaten har diskuterats i ledningsgruppen. En sammanställning av måluppfyllelse utifrån verksamhetsplanens mål har gjorts i mars och presenterats för styrelsen. Pedagogiska utvecklingsgruppen har utvärderat sitt arbete kontinuerligt som en del i en pågående process.

Till detta kommer information och synpunkter som inkommer under året vid samtal av olika slag, medarbetarsamtal, arbetsmiljöronder, olika möten och skriftväxling, samt vid insamling av information av olika slag t.ex. gällande elevernas måluppfyllelse.

Verksamhetsplanens mål

- **Alla elever skall nå kunskapskraven i alla ämnen.** Målet är uppnått i årskurs 9. I övriga årskurser har vi ett fåtal elever som inte uppnår kunskapskraven, se tabell ovan. För dessa är åtgärder av olika slag insatta.
- **När eleverna slutar årskurs nio ska samtliga vara behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan.** Målet är uppnått.
- **Skolan ska kännetecknas av arbetsro och lugn. Alla elever ska känna att de har en god och trygg inlärningsmiljö.** När vi utvärderade Likabehandlingsplanen i december uppgav 98 % av eleverna att de känner sig trygga på lektionerna, 96 % uppgav att de är trygga på rasterna. Personalen upplever att det stundtals råder otrygghet bland eleverna och avsaknad av arbetsro på lektionerna, trots att man ständigt arbetar för att skapa lugn och trygghet. Det är viktigt att orka hålla i, även de dagar då personal och elever är trötta och när det är hög personalfrånvaro. Elevernas hantering av mobiltelefoner skapar allt mer oro och tar fokus från skolarbetet. Vi har infört tystnad i matsalen delar av lunchtiden, vilket har givit bättre matro. Vi behöver bli tydligare och mer konsekventa när det gäller förhållningssätt och konsekvenser när en elev bryter mot trivselreglerna. Det behöver råda en enighet genom hela verksamheten gällande detta, vilket är något som vi ska fokusera på nästa läsår.
- **Vidareutveckla den montessoripedagogiska grundidén. Det ska vara tydligt att Järna Friskola har en montessoriinriktning.** Vi ser mer montessoriiinspirerad verksamhet i form av ämnesövergripande och åldersintegrerad undervisning. Vi är även ute mer och har mer utåtriktad verksamhet bl.a. på våra utedagar, projektet Gnistan och tema Rymden. Vi

behöver prioritera samverkan i planering och bedömning gällande det ämnesövergripande arbetssättet, för att underlätta för eleverna, men även pedagogerna. Vi behöver få med alla pedagoger i det här arbetet. Fritidshemslärarna vill utveckla sin montessoripedagogik för eleverna på fritids. Det finns ett fortsatt behov av kompetensutveckling gällande montessoripedagogik, både för skolan och fritids.

- **Kunskapskraven ska vara kopplade till lokala pedagogiska planeringar (LPP), skriftliga omdömen/ämnesmatriser, Individuella utvecklingsplaner (IUP) och i förekommande fall åtgärdsprogram (ÅP). Det ska finnas LPP för samtliga ämnen, arbetsområden, temaarbeten och årskurser.** Målet är nått till stor del, men det saknas fortfarande LPP i vissa ämnen och årskurser, främst för de yngre eleverna och för det tematiska arbetet, tex utedagar. Det finns också brister när det gäller slöjden på Örjan och HKK på Hölöskolan.
- **Eleverna ska uppleva att deras IUP och ämnesmatriser är viktiga för deras lärande. Det ska finnas ifyllda matriser/omdömen för alla ämnen och årskurser. Det finns IUP för alla elever. Det är svårt att avgöra hur viktiga eleverna uppfattar sin IUP.** Ämnesmatriserna fungerar bra och är ett stöd för eleverna i alla ämnena från årskurs 5 och uppåt. För årskurs 3-4 har det funnits en eftersläpning i ifyllandet, men det har blivit bättre under vårterminen, och eleverna övas i att förstå dem och inse nyttan av dem. När det gäller årskurs 1 och 2 finns en osäkerhet i hur de ska fyllas i och hur de ska användas. Det finns brister när det gäller slöjden på Örjanskolan, de fyller inte i alls. HKK på Hölöskolan fungerar bättre i år. Vi har tagit upp matriserna på APT i syfte att säkerställa så att alla gör på samma sätt. Det finns ett fortsatt behov av att diskutera och förtydliga detta. Det finns behov av att samlas i arbetslagen efter genomförda utvecklingssamtal, för att gå igenom elevernas IUP, så att alla berörda pedagoger får ta del av dem. Det finns också behov av att samlas efter genomförda utedagar/teman för att göra bedömningar och utvärderingar. 80 % av lärarna uppger att de genomför elevledda utvecklingssamtal.
- **Elevhälsoteamets utåtriktade arbete ska stärkas så att återkopplingen blir tydligare och teamet blir mera delaktigt i den dagliga verksamheten. Teamet ska verka för att snabbt ge handledning i svåra elevärenden.** Arbetslagen upplever att det tar för lång tid från att de anmäler till EHT till dess att de får återkoppling. Fritidshemslärarna upplever det positivt att de har haft träffar med specialpedagogen. Återkopplingen från kurator till arbetslagen är viktig. Önskemål finns att kurator är med ibland när specialpedagogen träffar arbetslagen. Handledningen består främst i att man kan prata med EHT och få tips, vilket kan kännas otillräckligt. Det är viktigt att kurator och skolsköterska informerar pedagogerna när de ska ha samtal med eleverna, så att elev och pedagog är förberedda och så att eleverna inte går ifrån lektioner med viktigt innehåll. Det är positivt att kurator har arbetat med EQ samt tjej- och killgrupper i år 7-9.
- **Anpassningar och åtgärder ska snabbt sättas in för de elever där det finns behov. Dessa ska dokumenteras i anpassningslistan respektive åtgärdsprogram. Utvärderingen av ÅP ska ske snabbare. ÅP utvärderas snabbare, vanligen bokas datum för utvärdering i samband med att ÅP skrivs.**

Anpassningslistan används. Det är viktigt att få med alla som berörs av den när den skrivs, vilket inte är genomfört fullt ut, fritids missas t.ex. Vi behöver bli ännu bättre på att kommunicera elevernas anpassningar och innehåll i ÅP till alla som berörs. Även de åtgärderna som planeras och inte genomförs av olika anledningar, t.ex. att eleverna inte tar emot stödet eller att pedagogerna missar att ge stödet, måste dokumenteras.

- **Vi ska ha ett väl fungerande skolbibliotek, med både skönlitteratur och faktalitteratur som är anpassad för elever i år F-9.** Biblioteket fungerar bra. Vi utökar litteraturen successivt. Eleverna är med och föreslår vad vi ska köpa in för litteratur. Boksamtal har genomförts av biblioteksansvarig pedagog med all årskurser, men mest i år 3-6, vilket har varit positivt. Utnyttjandet av biblioteket vill vi ska öka för eleverna i år 7-9.
- **Likabehandlingsplanen ska genomsyra hela verksamheten. Planen för EQ arbetet ska färdigställas.** Likabehandlingsplanen är reviderad och vi har gått igenom den med personalen på APT och köksmöte. Planen för EQ finns inte.
- **På skolan ska råda nolltolerans när det gäller kränkningar och mobbing.** Uppfattningen är att det råder nolltolerans vid 99 tillfällen av 100. Men det händer att någon vid enstaka tillfällen inte reagerar, alternativt inte märker om någon kränks. Detta mål är kopplat till målet om arbetsro och trygghet. Samma sak gäller här att vi måste bli mer konsekventa och orka hålla i och hålla ut, för att ytterligare minimera kränkningarna.
- **Samarbetet mellan arbetslagen ska stärkas ytterligare, främst gällande pedagogiska frågor och elevärenden.** Samarbetet har blivit bättre under läsåret. Samarbetet vid övergångar har stärkts, främst mellan år 2 och 3, där en plan har tagits fram och genomförts under våren. Samverka år 6-7 är ett utvecklingsområde. Lärare som arbetar i flera arbetslag får inte alltid information och känner sig ibland bortglömda. Det förekommer brister i informationen vid schemabrytande aktiviteter, vilket främst drabbar de pedagoger som undervisar i flera arbetslag. Träffarna för hela F-2-arbetslaget har blivit bättre, de leds av rektor och har ett tydligt upplägg. Det är positivt att ha en fritidshemslärare som arbetar i år 3, det underlättar samverkan mellan skola och fritids för de eleverna. Vi har genomfört kollegiala lektionsbesök mellan flera lärare, ämnen och klasser. Ämneträffarna har fallit väl ut, med en tydlig agenda framtagen av pedagogiska utvecklingsgruppen. Samverkan kring elevärenden är fortsatt ett utvecklingsområde, se punkten "Anpassningar och åtgärder...", ovan.
- **Vi ska verka för att öka andelen lärare med lärarlegitimation.** Det gör vi genom att låta våra lärare delta i utbildning som syftar till att ge lärarlegitimation. Innevarande läsåret har två pedagoger deltagit i vidareutbildning i syfte att erhålla lärarlegitimation.
- **Vi ska verka för att bättre utvärdera och dokumentera fritidshemmets arbete i syfte att och utveckla dess verksamhet.** Vid alla utvärderingar har vi med frågor som rör fritids, men det kan bli bättre och mer inriktat på fritids specifikt. Genom deltagande i konferensen "Fritidshemmets läroplan" påbörjades ett tydligt utvecklingsarbete för fritids. Det finns en grundplanering för fritids verksamhet som man följer. Denna är kopplad till de teman som

eleverna i år F-2 arbetar med. Olika aktiviteter erbjuds eleverna, både inomhus och utomhus. Inför kommande läsår ska vi fortsätta med att koppla verksamheten till läroplanens pedagogiska mål för fritids och göra kopplingen synlig. Samverkan mellan skola och fritids har kommit i gång bättre när de gemensamma träffarna för skola och fritids blev bättre.

- **Den pedagogiska utvecklingsgruppen ska träffas kontinuerligt och verka för att den pedagogiska diskussionen förs vid arbetslagmöten, APT och ämnesträffar.** Gruppen, som i år har bestått av tre förstelärare, en representant för styrelsen och rektor, har träffats 10 gånger under läsåret. Deltagarna har lett den pedagogiska diskussionen på lärgrupper i arbetslag, vid ämnesträffar och på APT. Den pedagogiska diskussionen har tagit större plats det här läsåret än tidigare.
- **Det pedagogiska utvecklingsarbetet ska, utöver montessoripedagogiken, vara inriktat på att synliggöra lärandet och bedömning för lärande, samt samverka F-9 i syfte att synliggöra den röda tråden genom undervisningen i vår skola.** Vi arbetar i lärgrupperna med att synliggöra lärandet genom de olika stegen i bedömning för lärande. De olika arbetslagen arbetar på olika sätt och det är också olika mellan olika lärare. De olika ämnesarbetslagen har kommit olika långt. Man har arbetat med progressionen i de olika ämnena från F till 9, samtalat om bedömning samt om diskuterat olika gemensamma teman F-9. Vi behöver fortsätta detta arbete under kommande läsår. Det är svårt i de ämnen där vi bara har en lärare per ämne att få till en bra pedagogisk diskussion utifrån det enskilda ämnet.
- **Metoden "No hands up" ska vara en naturlig del i kommunikationen under alla lektioner. Kommunikationen ska vara av det slag som för lärandet framåt.** "No hand up" används enligt lärarna, men inte så att det är en tydlig metod. Vi har flera goda exempel på hur kommunikationen i klassrummet för lärandet framåt. Nu är det viktigt att vi utvecklar detta det, t.ex. genom att ställa fler öppna frågor, och öva eleverna i resonemang och att ge respons.
- **Rektor ska genomföra lektionsbesök hos alla pedagoger och klasser under läsåret.** Alla lärare och klasser har haft ett lektionsbesök, men däremot inte alla ämnen.
- **Skolans lokaler, både inomhus och utomhus, ska erbjuda en god lärandemiljö, de ska vara ändamålsenliga och fria från nedskräpning och förstörelse.** Vi har inte så mycket förstörelse, däremot en del nedskräpning, lite klotter och det försvinner material från en del salar och utrymmen. Vi har under perioder haft problem med att toaletterna har haft en onormal nedsmutsning. Vi behöver få eleverna mer delaktiga i skolmiljön, med ett tydligt ansvar för vilka klasser som ansvarar för vilka utrymmen, och att detta följs upp under läsåret. Lärandemiljön i de rum som är avsedda för undervisning, klassrummen, är god. Däremot är vi lite trångbudda, vilket medför att vi ibland måste förlägga lektioner till andra rum, vilket ger en sämre lärmiljö. Det är en brist att inte alla bild och NO-lektioner kan genomföras i hantverks- respektive NO-salen. HKK i ett vanligt klassrum medför begränsningar. Det är trångt i hallarna och det saknas ett vettigt utrymme för eleverna som har innerast att vara i. Avsaknaden av

idrottshall märks när det är dåligt väder och vi inte har möjlighet att ha ett klassrum tillgängligt för teorilektion.

- **Utomhuspedagogiken ska vara en naturlig del i undervisningen i alla årskurser.** Det är klart bättre i år, vi har genomfört utedagar i alla arbetslag. Av lärarenkäterna framgår att två tredjedelar av lärarna ser utomhuspedagogiken som en naturlig del av undervisningen.
- **Temat "Teknik förr och nu", med utgångspunkt i Järna, ska genomföras.** Temat är genomfört.
- **Vi ska utveckla elevernas kontakt med arbetslivet. Detta ska ske bl.a. genom att knyta fler kontakter med arbetsplatser/företag i närområdet och därigenom skapa bättre PRAO-verksamhet och fler studiebesök.** Prao är genomförd enligt planen. Listan på PRAO-platser har utökats. I år 3-6 har man gjort studiebesök kopplade till Järna förr och nu på olika arbetsplatser i Järna. Detta medförde att flera elever fick PRAO-plaster där de genomfört sina studiebesök.
- **Vi ska erbjuda eleverna lektioner i dans. Varje klass ska ges möjlighet att delta i ett kulturevenemang under läsåret. Årskurs 9 ska producera och framföra en musical.** Alla klasser har fått dansundervisning med extern danspedagog. År 9 har producerat en musical under ledning av extern pedagog och skolans musiklärare. Eleverna har deltagit i olika evenemang som erbjudits via kulturskolan.
- **Skolans IKT skall vara väl fungerande.** Underläsåret har vi övergått till funktions-IT. Efter en lång inkörsperiod har det börjat fungera tillfredsställande. Vi har en god tillgång på datorer och I-pads. Vi har en del problematik kring elevernas användning av datorer och I-pads. För att komma till rätta med det behövs tydliga anvisningar och konsekvenser. Det har periodvis varit problem med uppkopplingen. Det behövs utbildning av personalen för optimal användning.
- **Vi ska fortsätta använda Schoolsoft som ett kommunikationsverktyg. Informationen till vårdnadshavare ska vara tydlig och ha god framförhållningen.** Schoolsoft fungerar bra. Det är viktigt att vi håller oss till de riktlinjer vi har för personalens användning. Önskemål har kommit om att utnyttja fler funktioner i Schoolsoft för kommunikation mellan elever och lärare.
- **Skolan skall ha en ekonomi i god balans. Eventuellt överskott investeras i verksamheten.** Prognosen tyder på att vi har en budget i balans, men att det inte blir något överskott. Bokslutet är skrivande stund inte färdigställt.

Organisation, resursfördelning, resultat

- **Organisationen i arbetslagen:** Organisationen har över lag fungerat bra. I samtliga arbetslag ut 7-9 har det varit full grundbemanning hela läsåret, vilket har givit stabilitet och möjlighet att fördela arbetsuppgifterna väl. I arbetslag 7-9 har man under delar av läsåret varit underbemannade, vilket har orsakat högre arbetsbelastning på den närvarande personalen. Viss ojämn arbetsbelastning

märks av inom arbetslagen, vilket vi behöver se över inför kommande läsår. Vid upprepad personalfrånvaro blir det sårbart i alla arbetslag. Resurser i form av specialpedagog, speciallärare och elevassistenter har varit tillräcklig, men det finns givetvis behov av mer för att ge ett ännu bättre stöd till eleverna. Undervisning i halvklass eller andra mindre grupper fungerar bra, men kan ibland skapa för korta lektioner med extra förflyttningar vilket blir negativt. Det fungerar bra att vara två vuxna i klassrummet, det skapar flexibilitet vilket ger fler elever möjlighet att nå högra mål. Det är viktigt att ha tid för samplanering när två pedagoger arbetar tillsammans med en grupp.

- **Resursfördelning i form av material och stöd till elever:** Barn som har behov av extra stöd får inget extra på fritids, vilket är något vi behöver se över inför kommande läsår. Vissa undervisningsgrupper har haft för lite extra resurs för att kunna ge eleverna det stöd och de anpassningar de behöver. Det är viktigt att vi kontinuerligt ser utvärderar och eventuellt omfördelar extraresurserna till eleverna. Vi är generellt ekonomiska. Alla arbetslag har hållit sin budget. Ett visst slöseri uppmärksammas när det gäller bl.a. pappersförbrukning. Vi ser också en oäktighet gällande material.
- **Framgångsrika undervisningsmetoder:** Att ha en gemensam lektionsstruktur gynnar alla elever. Reflektionsboken har fungerat bra. "No hands up" fungerar i både stor och liten grupp. Att använda matriserna inför uppstarten av ett nytt arbetsområde både i grupp och individuellt, liksom löpande under arbetets gång har fungerat bra. Ytterligare en metod är "samling i mitten" som visat sig framgångsrikt.
- **Konferens- och planeringstiden:** Generellt tycker alla arbetslag att tiden inte räcker till. Man behöver göra prioriteringar och bli mer effektiva. En hel del information kan spridas skriftligt, här behövs rutiner för hur det ska ske. Det är viktigt att få en bra balans mellan de olika typerna av konferenser. Köket tycker att det är positivt att de har kunnat ha sin planeringstid innan APT.
- **Pedagogiskt utvecklingsarbete och studiedagar:** Positivt med utvecklingssamtalsdagar, det råder dock delade meningar om när de ska ligga. De yngre elevernas lärare ser gärna att de ligger senare på terminen. Det är positivt med ett pedagogiskt innehåll på APT. Ett tydligt innehåll som man vet om i förväg har medfört att APT har blivit värdefulla och man orkar med även efter en lång arbetsdag. Fritidshemslärarna har behov av mer riktat innehåll, som de har mer praktisk nytta av. Det har varit bra med uppdelade studiedagar, där förmiddagen har ägnats åt gemensamma frågor och eftermiddagen har givit tid i arbetslaget. Samverkan med andra skolor är positivt.
- **Skolmåltider:** Vi förändra tiderna för luncherna inför läsåret, så att vi fick 4 matlag. Tiden för eleverna att äta räcker till men vi upplever att det är lite för tidigt att äta för det första matlaget och lite för sent för det sista. Flera arbetslag har infört tystnad under en del av tiden i matsalen, vilket har skapat bättre matro. Kökspersonalen har stressigt när det kommer matleveranser mitt under luncherna. Det är viktigt att det finns vuxna som kommer med eleverna till matsalen och att de sitter spridda i matsalen tillsammans med dem.

- **Skolans gemensamma aktiviteter:** Vi har genomfört alla våra traditionsenliga aktiviteter. Det har fungerat bra, men det finns alltid saker som kan bli bättre. Generellt gäller att det behövs bättre framförhållning och tydligare ansvarsfördelning. Vi behöver starta upp läsåret med en genomgång av våra traditioner och redan då se över detta.
- **Måluppfyllelse för elever**

Pedagogiska resultat	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Andel elever som når kunskapskraven i svenska i år 1 enligt Skolverks bedömningsunderlag.	100 %	X	X	X	X	X
Andel elever som når kunskapskraven i svenska i år 2.	96 %	92 %	100 %	92 %	96 %	83 %
Andel elever som når kunskapskraven i matematik i år 2.	100 %	100 %	100 %	96 %	100 %	88 %
Andel elever som når kunskapskraven på nationellt prov i svenska i år 3.	88 %	88 %	83 %	92 %	79 %	81 %
Andel elever som når kunskapskraven på nationellt prov i matematik i år 3.	96 %	88 %	83 %	100 %	91 %	85 %
Andel elever som når kunskapskraven på nationellt prov i matematik i år 6.	100 %	100 %	92 %	100 %	100 %	84 %
Andel elever som når kunskapskraven på nationellt prov i engelska i år 6.	100 %	100 %	96 %	100 %	96 %	84 %
Andel elever som når kunskapskraven på nationellt prov i svenska i år 6.	88 %	100 %	96 %	100 %	92 %	84 %
Andel elever som har lägst betyget E i alla ämnen i skolår 6.	93 %	100 %	92 %	96 %	96 %	X
Andel elever som når kunskapskraven på nationellt prov i matematik i år 9.	100 %	100 %	96 %	87 %	100 %	100 %
Andel elever som når kunskapskraven på nationellt prov i engelska i år 9.	100 %	100 %	96 %	100 %	100 %	100 %
Andel elever som når kunskapskraven nationellt prov i svenska i år 9.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Andel elever som når kunskapskraven på nationellt prov i NO i år 9.	100 %	96 %	100 %	100 %	100 %	92 %
Andel elever som når kunskapskraven på nationellt prov i SO i år 9.	100 %	96 %	96 %	100 %	100 %	X
Andel elever som är behöriga till gymnasieskolan.	100 %	96 %	100 %	96 %	100 %	100 %
Andel elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program.	100 %	96 %	100 %	96 %	X	X
Andel elever som är behöriga till gymnasieskolans studieförberedande program.	100 %	96 %	96 %	96 %	100 %	X
Andel elever som har lägst betyget E (alt. G) i alla ämnen i skolår 9.	100 %	92 %	92 %	91 %	96 %	100 %
Genomsnittligt meritvärde, slutbetyg år 9.	292	277	246	237	253	250

Årskurs	Andel elever med anpassningar	Andel elever med åtgärdsprogram
1	16 %	0
2	12 %	4 %
3	35 %	12 %
4	27 %	4 %
5	23 %	4 %
6	26 %	7 %
7	19 %	0
8	20 %	0
9	22 %	9 %
Totalt	22 %	4 %

Samtliga i årskurs 9 har betyg i alla ämnen. Betygssnittet är rekordhöga 292 poäng. Två elever har A i samtliga ämnen. Alla elever i årskurs 9 har klarat lägst E på samtliga nationella prov, vilket är värt att framhålla. När det gäller nationella proven i år 9 är det värt att notera att 52 % har provbetyg A i engelska, 40 % har provbetyg A i NO (fysik) och 91 % har provbetyg A eller B i svenska. Två elever har provbetyg A på samtliga nationella prov.

Det är också värt att uppmärksamma att flera av eleverna med anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen når kunskapskraven tack vare de anpassningar som görs för dem. Utöver anpassningar som är specifika för enskilda elever görs anpassningar utifrån elevgrupp som gagnar hela gruppen och bidrar till ökad målpuppfyllelse och studiero.

Utvärdering med elever och vårdnadshavare

Elever och vårdnadshavare i årskurserna 2, 5 och 8 har svarat på en enkät som rör skolans mål, arbetssätt, information, samarbete och kvaliteten på utvecklingssamtalen. Enkäterna har i år lagts ut på Schoolsoft till både elever och vårdnadshavare. Alla elever har haft möjlighet att besvara enkäterna under skoltid. Svarsfrekvensen bland elever var i år 96 % mot 97 % läsåret innan. Bland vårdnadshavare var svarsfrekvensen 62 %, att jämföra med 80 % ett år tidigare.

Elever

Juni 2017 Enkät svar elever år 2, 5 och 8. Svarsfrekvens 92 %	Instämmer			
	Helt %	Till stor del %	Till viss del %	Inte alls %
Jag trivs bra i skolan.	61	31	6	1
Jag har kompisar i skolan.	84	11	4	0
Mina lärare lyssnar på mig och vill att jag ska säga vad jag tycker.	54	26	14	6
Mina lärare uppmuntrar mig i mitt skolarbete.	54	35	7	4
Mina lärare hjälper mig att förstå målen i de olika ämnena.	48	29	21	3
Jag känner till målen.	32	42	25	1
Jag kan påverka min egen planering.	41	37	17	4
Jag tar själv ansvar för mitt skolarbete.	68	25	7	0
I min klass har vi klassråd.	71	15	15	0
I vår skola har vi elevråd.	83	10	7	0
Vi har regler i skolan som gör att alla kan trivas.	67	22	5	5
Vuxna i skolan hjälper oss elever att lösa konflikter.	62	21	8	8
Jag kan prata med någon vuxen om det är något jag funderar över.	55	36	8	1
Jag får rättvisa omdömen/betyg.	45	38	12	5
I mitt skolarbete har jag hjälp av min individuella utvecklingsplan (IUP).	42	21	22	15

Detta kan jämföras med föregående års svar:

Juni 2016 Enkät svar elever år 2, 5 och 8. Svarsfrekvens 96 %	Instämmer			
	Helt %	Till stor del %	Till viss del %	Inte alls %
Jag trivs bra i skolan.	64	26	9	1
Jag har kompisar i skolan.	90	6	4	0

Mina lärare lyssnar på mig och vill att jag ska säga vad jag tycker.	51	34	12	3
Mina lärare uppmuntrar mig i mitt skolarbete.	54	31	14	1
Mina lärare hjälper mig att förstå målen i de olika ämnena.	53	31	12	4
Jag känner till målen.	37	46	14	3
Jag kan påverka min egen planering.	41	35	21	3
Jag tar själv ansvar för mitt skolarbete.	65	28	6	1
I min klass har vi klassråd.	79	12	9	0
I vår skola har vi elevråd.	75	15	9	1
Vi har regler i skolan som gör att alla kan trivas.	74	16	9	1
Vuxna i skolan hjälper oss elever att lösa konflikter.	58	28	10	4
Jag kan prata med någon vuxen om det är något jag funderar över.	60	26	10	4
Jag får rättvisa omdömen/betyg.	54	23	16	7
I mitt skolarbete har jag hjälp av min individuella utvecklingsplan (IUP).	44	27	18	11

I elevernas kommentarer kan man bl.a. läsa:

"Jag tycker att lärarna och rektorn väldigt sällan gör något år klagomål. Det särskilt vid elevråd och klassråd."

"Jag tycker att det är bra förklaringar av mål i MA och NO."

"Jag använder mig av IUP:en i t.ex. matten. Då kommer jag på att jag ska redovisa som vi skrev i IUP:en."

"Jag upplever också att lärarna fokuserar väldigt mycket på att hjälpa de som inte klarar målen och att de inte hjälper oss som vill nå högre mål tillräckligt bra."

"Toaletterna är äckliga ibland."

"Jag tycker om att ha matte också gillar jag att ha so och slöjd."

Vårdnadshavare

Juni 2017 Enkät svar vårdnadshavare år 2, 5 och 8 Svarsfrekvens 62 %	Instämmer			
	Helt %	Till stor del %	Till viss del %	Inte alls %
Som vårdnadshavare informeras jag om skolas mål, innehåll, arbetssätt och värdegrund	50	38	10	2
Jag får löpande information om vad som händer i skolan.	44	44	13	0
Informationen från skolan är klar och tydlig.	25	56	19	0
Den information som jag får gör att jag kan ge mitt barn hjälp och stöd i skolarbetet.	23	54	23	0
Jag känner mig delaktig i mitt barns skolarbete.	23	56	21	0
Jag känner mig välkommen till skolan.	88	10	2	0
Skolans personal visar tydligt att föräldrar är värdefulla.	65	29	6	0
Som förälder bemöts jag positivt och med respekt.	67	33	0	0
Mitt barn upplever att det är till nytta för honom/henne att skolan samarbetar med oss föräldrar.	44	48	8	0
Som förälder upplever jag att jag kan ta upp saker jag är kritisk till.	52	33	15	0
Personalen ser mina synpunkter som en hjälp att ytterligare förbättra verksamheten.	41	43	15	0
Utvecklingssamtalen ger tydliga besked om elevens lärande och studieresultat i förhållande till krav och mål i läroplan och kursplaner.	44	42	13	2
Utvecklingssamtalen ger en tydlig bild av mitt barns sociala utveckling.	40	42	19	0

Mitt barn trivs och känner sig trygg på Järna Friskola.	61	35	4	0
---	----	----	---	---

Detta kan jämföras med föregående års svar:

Juni 2016 Enkät svar vårdnadshavare år 2, 5 och 8 Svarsfrekvens 80 %	Instämmer			
	Helt %	Till stor del %	Till viss del %	Inte alls %
Som vårdnadshavare informeras jag om skolas mål, innehåll, arbetssätt och värdegrund	36	50	12	2
Jag får löpande information om vad som händer i skolan.	33	49	16	2
Informationen från skolan är klar och tydlig.	18	57	23	2
Den information som jag får gör att jag kan ge mitt barn hjälp och stöd i skolarbetet.	27	43	25	5
Jag känner mig delaktig i mitt barns skolarbete.	39	43	14	4
Jag känner mig välkommen till skolan.	85	13	2	0
Skolans personal visar tydligt att föräldrar är värdefulla.	58	26	16	0
Som förälder bemöts jag positivt och med respekt.	70	25	5	0
Mitt barn upplever att det är till nytta för honom/henne att skolan samarbetar med oss föräldrar.	47	28	25	0
Som förälder upplever jag att jag kan ta upp saker jag är kritisk till.	34	46	25	0
Personalen ser mina synpunkter som en hjälp att ytterligare förbättra verksamheten.	25	42	29	4
Utvecklingssamtalen ger tydliga besked om elevens lärande och studieresultat i förhållande till krav och mål i läroplan och kursplaner.	38	38	24	0
Utvecklingssamtalen ger en tydlig bild av mitt barns sociala utveckling.	43	41	14	2
Mitt barn trivs och känner sig trygg på Järna Friskola.	58	35	5	2

I kommentarerna från vårdnadshavare kan man bl.a. läsa:

"Inte helt lätt att hitta alla planeringar, alla lärare verkar inte lägga upp sina planeringar, eller så gör ni det på olika sätt. Svårt att få en samlad bild, då många uppgifter är ämnesintegrerade och man inte vet alltid hur det hänger ihop."

"Det finns ingenting som är för smått eller svårt att ta upp med den lärare frågan berör. Alltid bra bemötande, med svar där vi kan hitta en bättre lösning gemensamt eller att jag som förälder förstår varför saker är som de är."

"Alltid trevligt att komma till skolan. Ibland är det problem med Schoolsoft på mobilen. Ibland är Schoolsoft svårt att hitta i."

"Mycket professionell och bra skola!"

Kupolstudien

Järna friskola deltar sedan tre år tillbaka i Kupolstudien, en omfattande studie som genomförs av Karolinska institutet och berör pedagogiskt och socialt klimat i Sveriges skolor. Personal och elever i vissa utvalda klasser deltar i studien, där de bl.a. får svara på en enkät. När denna kvalitetsredovisning skrivs har inte svaren från årets studier presenterats.

Analys och slutsatser

Järna friskolas vision lyder: *"Vi vill att vår skola ska vara en plats där alla har möjlighet att utvecklas efter egen förmåga och får möjlighet till utmaningar, samt blir bemötta med respekt och vänlighet."* När vi summerar läsåret som har gott kan vi konstatera att vi är på god väg mot vår vision. Det finns områden som kan bli bättre och det är på dessa områden vi behöver lägga ner extra mycket arbete kommande läsår parallellt med att vi bibehåller och förfinar det som fungerar väl.

Studieresultat och måluppfyllelse

När eleverna i årkurs 9 avslutade grundskolan hade samtliga elever betyg i alla ämnen. De hade ett rekordhøgt betygsgenomsnitt på 292 poäng. Två elever hade högsta poäng, 340, vilket aldrig tidigare har inträffat på skolan. Det var många elever som höjde sig rejält under sitt sista år i grundskolan. Samtliga elever hade godkända resultat på nationella proven i år 9, vilket de också hade i årskurs 6 (2014). En bidragande orsak till det höga betygssnittet är pedagogernas förmåga att anpassa undervisningen både på individ och gruppnivå, samt eleverna motivation och ambition att ta emot och omsätta undervisningen till kunskapsbildning.

Även i årskurs 6 är måluppfyllelsen god. Samtliga elever har nått godkända resultat på nationella proven i Ma och En. I Sv är måluppfyllelsen 88 %. Jämför vi dessa resultat med nationella proven i år 3 för samma elever har matematiken samma höga måluppfyllelse medan svenska har sjunkit. Här finns anledning att titta på just dessa elevers kunskapsutveckling, vilken typ av stöd och anpassningar de har fått och vad de kan behöva i år 7.

I år 3 finns ett par elever som inte når kunskapskraven i Sv och Ma på de nationella proven. Dessa elever har uppmärksammats under året och åtgärder är insatta. Måluppfyllelsen har sjunkit för klassen jämfört med i år 2. Detta har uppmärksammats under året och lett till att vi har arbetat med en annorlunda övergång från år 2 till år 3 som vi hoppas ska vara till gagn för eleverna.

Nytt för i år är att alla elever i år 1 har testats med Skolverkets bedömningsunderlag i svenska. Alla elever i år 1 når dessa kunskapskrav. Vi kommer nu att följa elevernas utveckling i ämnet för att om möjligt ännu tidigare upptäcka elever i behov av stöd i läs- och skrivutveckling.

Vi har under året använt oss av vår "Anpassningslista" för att dokumentera och tydliggöra de anpassningar som görs för enskilda elever. Genom detta arbete har det blivit tydligare för både elever, undervisande lärare och vårdnadshavare vilka anpassningar som olika elever har behov av. Anpassningarna har bidragit till att flera elever når kunskapskraven. Dokumentationen har underlättat lärarnas arbete och färre elever är i behov av åtgärdsprogram. De lärare som arbetar nära eleverna med anpassningar följer dessa i mycket hög grad, problemet finns när det gäller information till lärare i andra arbetslag. Detta var ett förbättringsområde under innevarande läsår och kommer att vara det även under 2017-2018.

De elever som inte når kunskapskraven i ett eller flera ämnen har åtgärdsprogram, men enstaka undantag förekommer. Vi har blivit bättre på att tillsätta åtgärder i tid

samt utvärdera dem. Det förekommer fortfarande att de åtgärder som man har fattat beslut om inte har genomförts fullt ut. Vi måste aktivt arbeta för att alla åtgärder genomförs, utvärderas och revideras.

Genom att lärarna skriver LPP för alla arbetsområden blir det tydligt för elever och vårdnadshavare vilket centralt innehåll som behandlas, vilka mål eleverna ska arbeta mot, hur det ska ske och måluppfyllelsen utvärderas och bedöms. En majoritet av lärarna gör detta, men det finns fortfarande brister, främst när det gäller de lägre årskurserna, vid temaarbeten och utedagar. 3 av 4 elever uppger att de får hjälp av sina lärare att förstå målen och de därigenom känner till dem. Samma andel föräldrar uppger att den information de får från skolan hjälper dem att stötta sina barn i skolarbetet. Dessa siffror är bättre än föregåden läsår, men de borde vara högre. Det finns ett utvecklingsbehov när det gäller hur vi skriver LPP och hur de presenteras för eleverna och deras föräldrar, så att det blir tydligare och mer konkreta. När de läggs ut på Schoolsoft behöver alla lärare göra på samma sätt, så att det blir lätt för elever och föräldrar att hitta rätt i Schoolsoft-djungeln. Vi behöver ha kvar LPP för alla ämnen och årskurser som ett mål i nästa års verksamhetsplan med tillägget att de ska bli tydligare och läggas ut så att de är lätta att hitta.

Elevernas studieresultat följs upp och dokumenteras kontinuerligt genom att lärarna fyller i ämnesmatriserna. Detta fungerar bäst för de äldre eleverna. Från årskurs 5 och uppåt är matriserna viktiga för eleverna genom att de kan följa hur de ligger till och vad de ska göra för att utvecklas kunskapsmässigt. Vi har arbetat med att få en likvärdighet när vi fyller i matriserna och har vi har kommit en god bit på väg. För de yngre eleverna är ämnesmatriserna inte lika självklara för att följa kunskapsutvecklingen, men det har blivit bättre under läsåret. Här blir det muntliga samtalet viktigare i samverkan med IUP.

Järna friskola har genom åren blivit bra på att ta emot elever med funktionsvariationer. Eleverna uppmärksammas tidigt, olika anpassningar görs och stöd sätts in. Det är viktigt för oss att vara en skola som välkomnar elever med funktionsvariationer och som ger eleverna det de behöver utifrån de förutsättningar som finns.

Studiero och trygghet

Generellt råder studiero och trygghet i alla klasser på skolan. Det förekommer till och från oro på vissa lektioner, beroende på vilket ämnen det är, hur lektionen leds och vilka elever som deltar. I de fallen förs samtal med berörda pedagoger och åtgärder sätts in. Detta är ett ständigt pågående arbete som kommer att fortgå framöver. Det är otillfredsställande att som personal inte kunna få till en förbättring för eleverna. Det har periodvis under läsåret varit svårt att upprätthålla ett gemensamt förhållningssätt för hela skolan. Att ha flera vuxna närvarande vid övergångar och på raster bidrar till ökad trygghet och färre kränkningar. Under en elevassistents föräldraledighet har vi inte hittat rätt vikarie, vilket har varit negativt för tryggheten och arbetsron i årskurs 7-9.

Sett till elevenkäterna uppger något fler elever att de trivs och har kompisar i skolan än föregående läsår. Lika många som förra läsåret anser att skolans regler bidrar till trivselns medans något färre uppger att vuxna hjälper dem med konfliktlösning. Det

senare beror troligen på avsaknaden av elevassistent i årskurs 7-9 under delar av läsåret. Bland föräldrarna uppger något fler att deras barn trivs och känner sig trygga på skolan än föregående läsår.

Trygghetsgruppens arbete har utvecklats under läsåret, med kontinuerliga träffar. Trygghetsgruppen har haft en bred sammansättning med representanter från alla arbetslag, kurator och rektor. Inför kommande läsår behöver vi utveckla Trygghetsgruppens funktion när det gäller att arbeta både förebyggande och åtgärdande. Känslan av att inte hitta rätt åtgärder för att komma tillrätta med och få stopp på kränkningar är otillfredsställande för personalen och medför att eleverna känner att skolan inte gör något så att kränkningarna slutar.

Faddergrupperna är en fortsatt styrka i skolans trygghetsarbete. Majoriteten av eleverna trivs i sin faddergrupp och uppskattar faddergruppsdagarna. Det finns ett fåtal elever som behöver anpassningar under faddergruppsdagarna. Under läsåret har vi förbättrat dessa anpassningar, vilket har givit bra dagar för alla elever.

Organisation och personal

Organisationen i arbetslagen har fungerat bra. Upplevelsen är att vi har haft rätt person på rätt plats. Den personalstyrka som vi har haft under läsåret har haft rätt sammansättning och det är viktigt att vi kan behålla personal i den omfattningen för att bibehålla både god kunskapsutveckling och trygghet på skolan. Avsaknaden av en elevassistent i arbetslag 7-9 under delar av läsåret, samt att en tongivande lärare slutade, medförde svårigheter för arbetslag 7-9 att arbeta optimalt med anpassningar och stöd. Vi kan konstatera att det blir allt svårare att hitta och rekrytera legitimerade lärare. Det är därför av största vikt att behålla och vidareutbilda vår personal tex genom att låta dem ingå i lärarlyftet och VAL.

Samverkan inom arbetslagen fungerar mycket bra. Mellan arbetslagen är samverkan bättre, men det finns fortfarande flera förbättringsområden, både när det gäller rent praktiska saker och elevärenden.

Elevhälsoteamet har träffats kontinuerligt. Det krävs god samverkan p.g.a. att alla i teamet inte arbetar samma dagar, men det har fungerat tillfredsställande. Tillgången på skolsköterska har varit tillräcklig. En ny kurator anställdes under hösten. Den specialpedagogiska resursen upplevs som otillräcklig för de yngre eleverna. Utöver specialpedagogen har en pedagog arbetat med specialpedagogiskt stöd i år 3. Flera lärare har i sin tjänst haft tid som resurs i olika grupper. Vi behöver se över hur vi prioriterar alla våra lärarresurser inför kommande läsår. Rektor har genomfört planerade lektionsbesök, vilket kommer att fortsätta under kommande läsår och kopplas till det pedagogiska utvecklingsarbetet.

Att låta en person att ta hand om personalfrånvaro och vikarietillsättning, har fungerat bra och minskat stress för övrig personal. Vi har haft bättre översikt över frånvaron och kunnat fördela vikarietimmarna bättre. God tillgång på vikarier har också bidragit till en bättre situation vid personalfrånvaro.

Skolbarnsomsorgen

Personalen har planerat och genomfört en verksamhet av god kvalitet. Verksamheten har varit kopplad till de arbetsområden och teman som eleverna har arbetat med under skoldagen vilket har bidragit till att skapa en helhet för eleverna. Förändringar i upplägget under läsåret i form av att flera aktiviteter har presenterats för eleverna som de sedan har kunnat välja på har fallit väl ut. Deltagande i konferensen "Fritidshemmets nya läroplan" är en bra utgångspunkt för kommande utvecklingsarbete. Detta arbete kommer att kopplas till Pedagogiska utvecklingsgruppen och vara ett prioriterat område.

Pedagogiskt utvecklingsarbete

Vi har under läsåret arbetat med alla fem steg i bedömning för lärande. Vissa delar har blivit en naturlig del av det dagliga arbetet, andra inte. Det ser också olika ut i de olika arbetslagen och hos olika lärare. Det har varit positivt att all pedagogisk personal har deltagit, även om alla inte känner att det har varit givande. Det är viktigt att vi framöver ser till hela verksamheten så att alla arbetslag känner hög delaktighet och att de får ut något av arbetet. Det gör vi bl.a. genom att lyfta fram fritidshemmet verksamhet som ett prioriterat pedagogiskt område.

Utvecklingsarbetet under läsåret 2017-2018 kommer att ta vid där vi slutade våren 2017. Vi kommer att arbeta vidare med detta genom att:

- Att öva och befästa metoderna för Bedömning för lärande.
- Utveckla pedagogiken på fritidshemmet.
- Samverkan kring lärmiljön och pedagogiskt förhållningssätt.
- Utveckla samverkan mellan ämnen, koppla ihop olika ämnen, teman och förmågor, b.la. i utepedagogiken.

Vi har under ämnesträffarna arbetat med F-9-perspektivet, i syfte att i ännu högre grad synliggöra progressionen i lärandet, samt överbrygga elevernas övergång mellan årskurserna. Det ska vi arbeta vidare med under 2017-2018.

Ett annat viktigt pågående arbete är att lyfta fram montessoripedagogiken. Allt flera ämnes- och åldersintegrerade arbetsområden genomförts, vilket är positivt och helt i linje med montessoritanken. Utomhuspedagogiken har fått ta mer plats och blivit mer tvingande. Detta har inneburit att flera utedagar har genomförts för år 7-9. Det är flera lärare som tar hänsyn till montessoritanken och utomhuspedagogiken när de planerar sina arbetsområden. Vi ska fortsätta den utvecklingen kommande läsår.

Samverkan med hemmen

Samverkan med hemmen är god. Svaren från enkäten från vårdnadshavare skiljer sig något från tidigare år, då lite högre andel är positivt inställda både gällande delaktighet och information. Schoolsoft fungerar som vår främsta kanal för informationsutbyte. Det finns fortfarande synpunkter på hur Schoolsoft används, liksom hur, var och när information framförs. Detta måste vi fortsätta att vara uppmärksamma på så att vi har god framförhållning och ger tydlig och samstämmig information.

Biblioteket

Vid skolinspektionen våren 2015 framkom att det behövdes förbättringar gällande skolbiblioteket. Då tillsattes både personella och ekonomiska resurser för att utveckla biblioteket. Detta har vi haft kvar under läsåret. Biblioteket är uppskattat av eleverna. I år 2-6 lånar eleverna flitigt och de läser mycket. Eleverna är med och påverkar inköpen av nya böcker. Ytterligare insatser behövs, främst gällande inköp av litteratur anpassad för äldre elever samt faktalitteratur. Arbetet med att organisera biblioteket har fortgått under läsåret och kommer att fortsätta under nästa läsår. Boksamtal har genomförts i klasserna och två klasser har deltagit i "En läsande klass". Vi ska fortsätta detta framöver.

Arbetsmiljö

Skolans arbetsmiljö är generellt sett god. Lokalerna är fina och vi har lite förstörelse. De flesta lokaler är väl anpassade till det de är avsedda för. Det råder dock brist på lämpliga lokaler ibland, vilket medför att vi får hålla lektioner i lokaler som inte är avsedda för undervisning alternativt inte för det ämne som man undervisar i. Det medför också förflyttningar för elevgrupper, vilket medför att vissa elever tappar koncentrationen.

Elevtoaletterna har periodvis varit ett problem under året, då de drabbats av oacceptabel nedsmutsning. Det har blivit bättre och upphörde helt under våren, vilket är positivt.

De äldre eleverna upplever att det är brist på bra ställen för dem att vara på under raster och håltimmar. Inför hösten finns förslag på att öppna upp klassrum och ha vuxenledd verksamhet där under vissa raster.

Ekonomi

Skolpeng från Södertälje kommun blev i stort sett oförändrad 2016. Med ökade omkostnader i form av bl.a. högre löner och ökade driftskostnader ger det i realiteten mindre pengar till verksamheten. Vi har trots detta, hållit budget, och kunnat upprätthålla en god verksamhet. Vi behöver dock vara medvetna om att om skolpengen inte ökar i takt med ökade omkostnader kommer det att påverka verksamhetens kvalitet negativt.

Skolans utvecklingsområden

Utifrån genomförda utvärderingar och analysen av dessa framkommer följande utvecklingsområden för Järna friskola inför kommande läsår:

- Vidareutveckla och synliggöra den montessoripedagogiska grundidén.
- Vidareutveckla samarbetet mellan arbetslagen, främst gällande pedagogiska frågor och informationsutbyte gällande elevärenden, samt vid övergångar mellan stadier.

- Arbeta vidare med tidigare anpassningar och åtgärder, samt dokumentation och utvärdering av dessa.
- Öva och befästa metoderna för Bedömning för lärande.
- Utveckla pedagogiken på fritidshemmet.
- Samverkan kring lärmiljön och pedagogiskt förhållningssätt.
- Utveckla arbetet i Trygghetsgruppen så att gruppen blir en ökad resurs i både det förebyggande och åtgärdande arbetet för att motverka och stoppa kränkningar.
- Utveckla samverkan mellan ämnen, koppla ihop olika ämnen, teman och förmågor, b.la. i utepedagogiken.
- Vidareutveckla hur vi skriver och presenterar LPP för elever och vårdnadshavare.
- Vidareutveckla ifyllandet och användningen av ämnesmatriserna samt hur de kopplas till elevernas IUP.
- Tydligare information och ökat samarbete med elevernas vårdnadshavare.
- Öka andelen lärare med lärarlegitimation.

Utvecklingsområdena redovisas utan inbördes prioritering.

Förslag på Mål för läsåret 2017/2018

Övergripande mål

- Alla elever skall nå kunskapskraven i alla ämnen.
- När eleverna slutar årskurs nio ska samtliga vara behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan.
- Skolan ska kännetecknas av arbetsro och lugn. Alla elever ska känna att de har en god och trygg inlärningsmiljö.
- Vidareutveckla den montessoripedagogiska grundidén. Det ska vara tydligt att Järna Friskola har en montessorioriktning.
- Kunskapskraven ska vara kopplade till lokala pedagogiska planeringar (LPP), skriftliga omdömen/ämnesmatriser, Individuella utvecklingsplaner (IUP) och i förekommande fall åtgärdsprogram (ÅP). Det ska finnas LPP för samtliga ämnen, arbetsområden, temaarbeten och årskurser.
- Eleverna ska uppleva att deras IUP och ämnesmatriser är viktiga för deras lärande. Det ska finnas ifyllda matriser/omdömen för alla ämnen och årskurser.
- Samarbetet mellan arbetslagen ska stärkas ytterligare, främst gällande pedagogiska frågor och elevärenden.
- Elevhälsoteamets utåtriktade arbete ska vara ett stöd för arbetslagen och vara delaktiga i den dagliga verksamheten. Teamet ska verka för att snabbt ge handledning i svåra elevärenden.
- Anpassningar och åtgärder ska snabbt sättas in för de elever där det finns behov. Dessa ska dokumenteras i anpassningslistan respektive åtgärdsprogram. Utvärderingen och revidering av ÅP ska ske enligt plan.
- Vi ska verka för att bättre utvärdera och dokumentera fritidshemmets arbete i syfte att och utveckla dess verksamhet.

- Den pedagogiska utvecklingsgruppen ska träffas kontinuerligt och verka för att den pedagogiska diskussionen förs vid arbetslagmöten, APT och ämnesträffar.
- Likabehandlingsplanen ska genomsyra hela verksamheten. Trygghetsgruppen ska vara delaktig i det dagliga arbetet.
- På skolan ska råda nolltolerans när det gäller kränkningar och mobbning.
- Vi ska ha ett väl fungerande skolbibliotek, med både skönlitteratur och faktalitteratur som är anpassad för elever i år F-9.
- Vi ska verka för att öka andelen lärare med lärarlegitimation.
- Rektor ska genomföra lektionsbesök hos alla pedagoger och klasser under läsåret.
- Skolans lokaler, både inomhus och utomhus, ska erbjuda en god lärandemiljö, de ska vara ändamålsenliga och fria från nedskräpning och förstörelse.
- Utomhuspedagogiken ska vara en naturlig del i undervisningen i alla årskurser.
- Eleverna ska ha kontakt med arbetslivet. Detta ska ske bl.a. genom att knyta fler kontakter med arbetsplatser/företag i närområdet och därigenom skapa bättre PRAO-verksamhet och fler studiebesök. Eleverna i årskurs 5-9 ska genomföra PRAO. Eleverna i årskurs F-4 ska genomföra studiebesök på olika arbetsplatser.
- Vi ska erbjuda eleverna lektioner i dans. Varje klass ska ges möjlighet att delta i ett kulturevenemang under läsåret. Årskurs 9 ska producera och framföra en musical.
- Skolans IKT skall vara väl fungerande.
- Vi ska använda Schoolsoft som ett kommunikationsverktyg. Informationen till vårdnadshavare ska vara tydlig och ha god framförhållning.
- Skolan skall ha en ekonomi i god balans. Eventuellt överskott investeras i verksamheten.

Läsårsspecifika mål

- Metoderna för "Bedömning för lärande" ska vara en naturlig del i kommunikationen under alla lektioner. Kommunikationen ska vara av det slag som för lärandet framåt.
- Vidareutveckla samarbetet mellan arbetslagen, främst gällande pedagogiska frågor och informationsutbyte gällande elevärenden, samt vid övergångar mellan stadier.
- Genomföra planerade ämnesträffar med kopplingar till det pedagogiska utvecklingsarbetet. Utveckla samverkan mellan ämnen, koppla ihop olika ämnen, teman och förmågor.
- Arbeta vidare med tidiga anpassningar och åtgärder, samt dokumentation och utvärdering av dessa.
- Utveckla pedagogiken på fritidshemmet.
- Arbeta med att ta fram och genomföra en policy gällande lärmiljön och ett gemensamt pedagogiskt förhållningssätt.
- Utveckla arbetet i Trygghetsgruppen så att gruppen blir en ökad resurs i både det förebyggande och åtgärdande arbetet för att motverka och stoppa kränkningar.

- Vidareutveckla hur vi skriver och presenterar LPP för elever och vårdnadshavare.
- Vidareutveckla ifyllandet och användningen av ämnesmatriserna och koppla dessa till elevernas IUP.
- Tydligare information och ökat samarbete med elevernas vårdnadshavare.
- Förbättra rastverksamheten för de äldre eleverna.
- Temat "Energi och miljö", med utgångspunkt i Grön flaggs tema "Skräp och avfall", ska genomföras.

Målen presenteras utan inbördes ordning.

Avslutning

Vi kan se tillbaka på ett väl genomfört läsår på Järna friskola. Våra elever som slutade år 9 har återigen visa prov på mycket hög måluppfyllelse och fjolårets betygspoäng har överträffats. Vi har tagit ytterligare steg mot att möte olika elevers behov av anpassningar både på individ och gruppnivå. Eleverna trivs och är trygga på Järna friskola och föräldrarna är nöjda med sina barns skolgång. Vi har ett högt söktryck till skolan och måste varje år tyvärr tack nej till elever som vill börja på skolan. Personalen trivs, har ett stort engagemang och gör sitt yttersta för att ge varje elev det hen behöver. Personalomsättningen är låg, vilket är tur då det är svårt att hitta personal med rätt kvalifikationer.

Jag vill tacka elever, vårdnadshavare, personal och styrelse för ett väl genomfört läsår!

Järna 2017-06-21

Charlotte Dackebro
Rektor
Järna friskola